ባዮፕሲ (Biopsy)፦ ካንሰር እንዴት እንደሚረጋገጥ

በአብዛኛዎቹ ሁኔታዎች፣ ካንሰር እንዳለብዎ በእርግጠኝነት ለማወቅ ብቸኛው መንገድ ባዮፕሲ ነው። በባዮፕሲ ወቅት ሐኪም አነስተኛ የቲሹ ናሙና ይወስዳል፣ ፓቶሎጂስትም በአጉሊ መነጽር ይመረምረዋል። ናሙናዎች በመርፌ፣ በኢንዶስኮፕ፣ ወይም በቀዶ ጥገና ወቅት ሊወሰዱ ይችላሉ።

ይህ ገጽ ባዮፕሲ ለሚያስፈልገው ወይም ገና ባዮፕሲ ለተደረገለት ማንኛውም ሰው ነው። ናሙናው እንዴት እንደሚወሰድ፣ ምቾትዎ እንዴት እንደሚጠበቅ፣ በውጤቶቹ ምን እንደሚደረግ፣ እና መቼ እርዳታ ማግኘት እንዳለብዎ ያብራራል።

ቀላሉ ማብራሪያ

በአብዛኛዎቹ ሁኔታዎች፣ ካንሰር እንዳለብዎ በእርግጠኝነት ለማወቅ ብቸኛው መንገድ ባዮፕሲ ነው። በባዮፕሲ ወቅት ሐኪም ያልተለመደ ቲሹ አነስተኛ ናሙና ይወስዳል። ከዚያም ፓቶሎጂስት ያንን ቲሹ በአጉሊ መነጽር ይመለከታል፣ በሴሎቹም ላይ ሌሎች ምርመራዎችን ያካሂዳል።

የምስል ምርመራዎች (scans) እና የላብራቶሪ ምርመራዎች ካንሰር ሊኖር እንደሚችል ሊጠቁሙ ይችላሉ። ብዙውን ጊዜ ግን ሊያረጋግጡት አይችሉም። **ባዮፕሲ አንድ ባለሙያ ሴሎቹን በቀጥታ እንዲመለከት ያስችላል።** ለዚህም ነው ብዙ ጊዜ ወሳኙ ምርመራ የሚሆነው።

ናሙናው እንዴት እንደሚወሰድ

ናሙናው በተለያዩ መንገዶች ሊወሰድ ይችላል፦

- **በመርፌ።** ሐኪሙ ቲሹ ወይም ፈሳሽ ለማውጣት መርፌ ይጠቀማል። የአጥንት መቅኒ አስፒሬሽን (bone marrow aspiration) እና ስፓይናል ታፕ (spinal tap) የሚደረጉት በዚህ መንገድ ነው። አንዳንድ የጡት፣ የፕሮስቴት እና የጉበት ባዮፕሲዎችም ይህንኑ ይጠቀማሉ።
- **በኢንዶስኮፒ።** ሐኪሙ ኢንዶስኮፕ የተባለ ቀጭንና ብርሃን ያለው ቱቦ እንደ አፍ ወይም ፊንጢጣ ባለ የሰውነት ተፈጥሯዊ ክፍተት በኩል ያስገባል። በዚህ በኩል ያልተለመደው ቲሹ በከፊል ወይም በሙሉ ሊወገድ ይችላል። ኮሎኖስኮፒ (colonoscopy) ትልቁን አንጀትና ፊንጢጣን ይመለከታል። ብሮንኮስኮፒ (bronchoscopy) የንፋስ ቧንቧን፣ የአየር መተላለፊያዎችንና ሳንባዎችን ይመለከታል።
- **በቀዶ ጥገና።** ቀዶ ጥገና ሐኪም ያልተለመዱ ሴሎች ያሉበትን ቦታ በኦፕሬሽን ወቅት ያስወግዳል። በ*ኤክሲዥናል (excisional)* ባዮፕሲ ቀዶ ጥገና ሐኪሙ ቦታውን በሙሉ ያወጣል፣ ብዙውን ጊዜም በዙሪያው ካለው ትንሽ መደበኛ ቲሹ ጋር። በ*ኢንሲዥናል (incisional)* ባዮፕሲ ደግሞ ቀዶ ጥገና ሐኪሙ የሚያወጣው ከቦታው የተወሰነ ክፍል ብቻ ነው።

በባዮፕሲ ወቅት ምቾት

እንደ ባዮፕሲው ዓይነት፣ ማስታገሻ (sedative) ወይም ማደንዘዣ (anesthesia) ሊሰጥዎት ይችላል። ማስታገሻ ዘና እንዲሉና ፈጽሞ ሳይንቀሳቀሱ እንዲቆዩ፣ ወይም እንዲተኙ ይረዳዎታል። ማደንዘዣ ህመም እንዳይሰማዎት ያደርጋል። በሦስት ዓይነት ይመጣል፦

- **አካባቢያዊ ማደንዘዣ (local anesthesia)** — በአንድ ትንሽ የሰውነት ቦታ ላይ ስሜት መጥፋት

- **ክልላዊ ማደንዘዣ (regional anesthesia)** — እንደ ክንድ ወይም እግር ባለ የሰውነት ክፍል ላይ ስሜት መጥፋት
- **አጠቃላይ ማደንዘዣ (general anesthesia)** — ስሜት መጥፋትና ንቃተ ህሊና ሙሉ በሙሉ መጥፋት፣ እንደ በጣም ጥልቅ እንቅልፍ

ከባዮፕሲው በኋላ የሚሆነው

ፓቶሎጂስቱ ግኝቶቹን በፓቶሎጂ ሪፖርት (pathology report) ውስጥ ይጽፋል። ያ ሪፖርት የምርመራዎን (diagnosis) ዝርዝሮች ይይዛል። ለእርስዎ ሊሠሩ የሚችሉ የሕክምና አማራጮችን ለማሳየትም ሊረዳ ይችላል። አንዳንድ ጊዜ ቲሹው ለቱመር ማርከሮች (tumor markers) ወይም ለባዮማርከሮች (biomarkers) ተጨማሪ ምርመራ ይደረግበታል። ባዮፕሲው ካንሰር ካሳየ፣ ተጨማሪ ምርመራዎች ሊደረጉልዎት ይችላሉ። እነዚህ ደረጃውን (stage) ያገኛሉ፣ ቡድንዎም ህክምናን እንዲያቅድ ይረዳሉ።

ውጤቶች ብዙውን ጊዜ በደረጃዎች ይመጣሉ። NCI እንደሚለው፣ ፓቶሎጂስቱ አብዛኛውን ጊዜ ሪፖርቱን በ10 ቀናት ውስጥ ለሐኪምዎ ይልካል። የሞለኪውላር ምርመራ ውጤቶች በተለየ ሪፖርት ሊመጡ ስለሚችሉ ረዘም ያለ ጊዜ ሊወስዱ ይችላሉ — የባዮፕሲ ውጤቶች ምን ያህል ጊዜ እንደሚወስዱ ይመልከቱ። ናሙናው ለታቀደው ምርመራ ሁሉ በቂ ይሆናል ተብሎ እንደሚጠበቅ፣ በቂ ካልሆነስ ምን እንደሚሆን መጠየቅ ጠቃሚ ነው።

ቶሎ እርዳታ ማግኘት ያለብዎት መቼ ነው

MedlinePlus የሚዘረዝራቸው ዋና ዋና አደጋዎች ደም መፍሰስና ኢንፌክሽን ናቸው። ወደ ቤት ከመሄድዎ በፊት ለእርስዎ የባዮፕሲ ዓይነት ምን የተለመደ እንደሆነ ቡድንዎን ይጠይቁ።

- **ወደ 911 ይደውሉ ወይም ወደ ድንገተኛ ህክምና ክፍል ይሂዱ፦** ከባዮፕሲው ቦታ በተከታታይ ተጭኖ በመያዝ የማይቆም ከባድ ደም መፍሰስ ካለብዎት፣ የደረት ህመም፣ የመተንፈስ ችግር ካለብዎት፣ ወይም ራስዎን የሚስቱ ያህል ከተሰማዎት ወይም ራስዎን ከሳቱ። ራስዎ መኪና አያሽከርክሩ።
- **ወዲያውኑ ወደ ህክምና ቡድንዎ ይደውሉ፦** የሰውነት ሙቀትዎ 100.4°F (38°C) ወይም ከዚያ በላይ ከሆነ፣ ብርድ ብርድ ካለዎት፣ ወይም የባዮፕሲው ቦታ ቀይ፣ ያበጠ፣ የሞቀ ከሆነ ወይም መግል ወይም ፈሳሽ ካፈሰሰ። ኬሞቴራፒ እየወሰዱ ከሆነ፣ መልሰው እስኪደውሉልዎ አይጠብቁ፦ በህክምና ወቅት በዚያ መጠን ያለ ትኩሳት የሕክምና ድንገተኛ ሁኔታ ነው፣ ስለዚህ የቡድንዎን አስቸኳይ ስልክ ቁጥር ይጠቀሙ ወይም በቀጥታ ወደ ድንገተኛ ህክምና ክፍል ይሂዱ (CDC (cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html))።
- **በአንድ ወይም በሁለት ቀን ውስጥ ወደ ህክምና ቡድንዎ ይደውሉ፦** በቦታው ላይ ያለው ህመም እየተሻለ ሳይሆን እየባሰ ከሄደ፣ ወይም እዚያ ያለ ሰንበር (bruise) ወይም እብጠት እያደገ ከቀጠለ።

ምንጮች

- National Cancer Institute — Tests and Procedures Used to Diagnose Cancer (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis)
- National Cancer Institute — Pathology Reports (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis/pathology-reports-fact-sheet)
- National Cancer Institute — Tumor Markers (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis/tumor-markers-fact-sheet)
- MedlinePlus — Biopsy (medlineplus.gov/ency/article/003416.htm)
- CDC — Fever and Cancer Treatment (cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html)

በታመነ ምንጭ ላይ የተመሠረተ

ይህ በNational Cancer Institute ላይ የተመሠረተ የትምህርት ይዘት በቀላል ቋንቋ የተተረጎመ ነው። ሙሉና ወቅታዊ መረጃ ለማግኘት እባክዎ የመጀመሪያውን ምንጭ ያንብቡ። ለትምህርት ብቻ የቀረበ ነው — የሕክምና ምክር አይደለም። ሁልጊዜ ከራስዎ የሕክምና ቡድን ጋር ይነጋገሩ።

National Cancer Institute: cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis

የተሻሻለው፦ 2026-09-29

ነፃ አስተርጓሚ የማግኘት መብት አለዎት። በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ የፌዴራል የገንዘብ ድጋፍ የሚያገኙ ሆስፒታሎችና ክሊኒኮች ብቁ አስተርጓሚ ያለ ምንም ክፍያ ሊያቀርቡልዎ ይገባል። በእንግዳ መቀበያ ወይም ከቀጠሮዎ በፊት አስተርጓሚ መጠየቅ ይችላሉ። እንዲያስተረጉምልዎ የቤተሰብ አባል ወይም ልጅ ይዘው መምጣት አያስፈልግዎትም።

በመስመር ላይ፦ cancerexplained.org/languages/am/biopsy

ከcancerexplained.org ላይ ካለው የእንግሊዝኛ ጽሑፍ የተተረጎመ። ከምንጩ ጋር የተረጋገጠው የእንግሊዝኛው ቅጂ ነው።

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

ሳይለወጥ ማተም፣ መቅዳትና ማጋራት በነፃ ይቻላል። ፈቃድ አያስፈልግም። እባክዎ የሕክምና ይዘቱን አይለውጡ። ምንጭ፦ cancerexplained.org። የትምህርት መረጃ ነው፣ የሕክምና ምክር አይደለም።